

Vergaderjaar 2019–2020

26 419

Toerisme en recreatie

Nr. 94

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 april 2020

In het plenaire debat van 1 april jl. over de ontwikkelingen rondom het coronavirus (Handelingen II 2019/20, nr. 66, debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus), is toegezegd uw Kamer te informeren over besluitvorming over het beperken van toerisme rond Pasen en de meivakantie en over maatregelen op vluchten vanuit New York. Met deze brief informeer ik u, mede namens de Minister van JenV, over deze twee punten.

Tegengaan van toerisme rond Pasen en meivakantie

Het grensverkeer vanuit België en Duitsland is de afgelopen periode sterk gedaald en ook het aantal recreatieve boekingen is sterk afgenomen. Bovendien zijn in België niet-essentiële reizen verboden en worden in Duitsland niet-essentiële reizen afgeraden. Het aantal reisbewegingen vanuit de buurlanden is daarmee al flink afgenomen. Zoals afgelopen maandag aangekondigd, blijft ondanks deze daling van het aantal reisbewegingen ook ten aanzien van het Paasweekend en meivakantie het advies: blijf zo veel mogelijk binnen. Haal af en toe een frisse neus, maar: ga niet reizen. Doel van dit laatste is om ook het aantal reisbewegingen in en door het land tot een minimum te beperken. Deze oproep doet het kabinet niet alleen aan alle Nederlanders, maar ook aan buitenlandse toeristen die mogelijk naar Nederland willen reizen.

Daarbij neemt het kabinet nu stappen om, naast de al bestaande maatregelen, buitenlands toerisme tegen te gaan tijdens het Paasweekend en de meivakantie. Uitgangspunt bij die maatregelen is dat de grenzen tussen de landen niet gesloten worden. Het is van essentieel belang dat het zeer omvangrijke goederenverkeer tussen Nederland en Duitsland ongehinderd door kan gaan. Dat is van belang voor onze economieën, maar ook voor de wederzijdse toevoer van essentiële goederen voor levensonderhoud, maar ook hulpgoederen. Ook moeten zowel bij de grens met België als bij de grens met Duitsland grenswerkers in vitale

beroepen, zoals zorg of andere hulpverlening, zich zonder problemen tussen de landen kunnen blijven verplaatsen.

Tussen Nederland, België en Duitsland wordt er goed samengewerkt teneinde er voor te zorgen dat het toeristenverkeer tot vrijwel nul wordt teruggebracht. Zo zullen Duitsland en Nederland zowel op regionaal niveau alsook landelijk samenwerken aan oproepen aan het publiek, via campagnes en (social)media, om thuis te blijven en niet te gaan reizen. Daarnaast zal ook de toestroom van toeristen, op plaatsen waar tot nu toe veel toeristen heen gingen, worden ontmoedigd door allerlei maatregelen vanuit de betreffende veiligheidsregio's. Zo zullen de sanitaire voorzieningen in de vorm van gemeenschappelijke toilet-, was- en douchevoorzieningen bij recreatieparken, vakantieparken, kampeerterrains en kleinschalige kampeerveldjes alsook bij parken, natuurgebieden en stranden worden afgesloten. Daarnaast kunnen in veiligheidsregio's met veel toeristische instroom, vakantieparken worden afgesloten, behoudens waar het gaat om vormen van permanente bewoning of verhuur. Verder kan door het sluiten van locaties, pleziervaartverkeer geminimaliseerd worden waar nodig. Tot slot kunnen openbare recreatievoorzieningen als natuurgebieden en bossen in de betreffende veiligheidsregio's onderwerp zijn van vergaande toegangsbeperkingen voor toeristen.

Indien hier nog onvoldoende resultaat uit voortkomt, zal de Koninklijke Marechaussee toeristen uit België en Duitsland direct na de grens ontmoedigen, door hen aan te spreken en af te raden de reis naar Nederland te vervolgen. Dit laatste gebeurt zo veel mogelijk in samenwerking met de Belgische en Duitse autoriteiten. Ten slotte zij opgemerkt dat aankomend weekend het merendeel van deze maatregelen reeds van kracht is, waarmee gezien het voorspelde mooie weer in zekere mate sprake is van een test met het oog op de aankomende Paasdagen en meivakantie.

Maatregelen voor vluchten uit de Verenigde Staten

Sinds donderdag 19 maart is er een inperking voor alle niet noodzakelijke reizen van personen vanuit derde landen naar Europa (alle EU-lidstaten, alle leden van Schengen en het VK) met als doel de verspreiding van het COVID-19 virus tegen te gaan. Dit geldt ook voor passagiers uit de Verenigde Staten. Als gevolg van deze beperkende maatregel is het luchtverkeer al sterk gereduceerd. Alleen passagiers die onder de uitzonderingsgrond (repatriëring) vallen kunnen Nederland nog binnenkomen. Mensen die Schiphol als overstap gebruiken kunnen ook op deze vluchten zitten, maar zullen doorreizen en niet het land binnenkomen. Vluchten vanuit de Verenigde Staten zijn vooral gevuld met Europese, waaronder veel Nederlandse, passagiers die terugkeren naar huis. De resterende passagiersvluchten tussen New York en Schiphol worden uitgevoerd door KLM (in codeshare met Delta). Op basis van de laatste informatie gaat het om gemiddeld één retourvlucht per dag. Naast het mogelijk maken van repatriëring zijn deze vluchten ook van groot belang voor de handel in goederen tussen Nederland en de Verenigde Staten, waaronder medische apparatuur en middelen.

We constateren bezorgdheid bij veel mensen over vluchten uit New York en de rest van de Verenigde Staten. In de media verschijnen berichten over bezorgdheid bij passagiers, het cabinepersoneel en omwonenden van luchthaven Schiphol. Op dit moment is er geen medisch advies van het RIVM om een vluchtverbod op vluchten vanuit de Verenigde Staten te rechtvaardigen. Wel geeft het RIVM aan dat er gedragsregels aange-

houden kunnen worden, om het gevaar van besmetting met het coronavirus te beperken.

Het kabinet neemt nu daarom extra maatregelen. Voor de passagiers aan boord van die vluchten vanuit de Verenigde Staten die Nederland betreden, geldt dat wij hen met klem verzoeken om na aankomst veertien dagen thuisquarantaine in acht te nemen. Vanaf vrijdagochtend 3 april zijn er aan passagiers uit de Verenigde Staten bij aankomst op Schiphol brieven overhandigd met deze dringende oproep. Dit waren vanochtend drie vluchten uit de steden Detroit, New York en Atlanta. Daarin wordt de oproep tot thuisquarantaine benadrukt en uitgelegd. Ook worden flyers uitgedeeld met de (gedrags)regels, medische protocollen en hygiëne-maatregelen die gelden in Nederland. We hebben eerder gezien dat deze adviezen goed worden opgevolgd. Deze dringende oproep tot thuisquarantaine geldt overigens ook voor de repatriëringsvluchten uit de landen waarvoor nu een vliegverbod geldt (te weten: China, Zuid-Korea, Italië, Iran, Spanje en Oostenrijk) naar Nederland.

Verder zijn wij al in gesprek met KLM over mogelijk aanvullende maatregelen bij vertrek vanuit de Verenigde Staten. Dat gesprek willen we ook voeren met andere luchtvaartmaatschappijen die vluchten verzorgen vanuit hoog-risico gebieden. Het doel is dat er volgende week controles op de gezondheid van passagiers worden ingevoerd bij het vertrek van vluchten, die Nederland als eindbestemming hebben. Denk hierbij aan controles bij het inchecken. Met deze maatregelen wordt zoveel mogelijk voorkomen dat mensen ziek het vliegtuig ingaan. Dit is een goede maatregel voor de gezondheid en de welzijn van het luchtvaartpersoneel en passagiers en in lijn met de COVID-19 richtlijnen van de IATA.

Op 10 april lopen de vigerende vliegverboden voor China, Zuid-Korea, Italië, Iran, Spanje en Oostenrijk af. Voor deze datum zal het kabinet dit pakket aan vliegverboden en aanvullende maatregelen opnieuw worden beschouwd.

Met deze brief acht ik ook de Kamervragen van Van Kooten-Arissen (Van Kooten-Arissen), Wilders (PVV), Krol (50PLUS), Van der Staaij (SGP) en Baudet (FvD) van 2 april jl. beantwoord.¹

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
H.M. de Jonge

¹ 2020Z06034